

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE **BOŠOVICE**

NA OBDOBÍ LET
2015 - 2020

Úvod

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je program rozvoje obce. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout. Tento dokument byl vytvářen v první polovině roku 2015 na období let 2015–2020. Hlavním řešitelem za obec byl starosta Aleš Matyáš, další členové realizačního týmu byli místostarostka Marta Vilišová a členové zastupitelstva Eva Darmovzalová, Michal Filla, Martin Hradský, Šárka Chalupová, Karel Marek, Martin Pospíšil, Jaroslav Šimandl, Lukáš Volša a Lenka Volšová.

Do procesu tvorby PRO byla také zapojena veřejnost, která se formou dotazníkového šetření podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Dále měli občané Bošovic příležitost dokument připomínkovat v průběhu tvorby, pracovní verze byla zveřejněna k připomínkování na úřední desce, na stránkách obce a bylo uskutečněno veřejné projednání strategie na zasedání zastupitelstva.

Na analyticko-metodickém vedení se podíleli pracovníci MAS Slavkovské bojiště, z.s.:

Dana Adamcová

Eva Kreizlová

Hana Tomanová

Vladislava Vaněčková

Dokument Program rozvoje obce Bošovice na období let 2015–2020 byl zpracován

díky projektu „**Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí**“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

**Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce dne 6.2015,
usnesením č. 11/8/2015**

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Poloha obce

Bošovice jsou nejjižnější obcí okresu Vyškov a spolu s okolními obcemi tvoří součást mikroregionu Ždánický les a Politaví. Obec spadá do ORP Slavkov u Brna nacházející se na území Jihomoravského kraje. Sousedí s okresy Břeclav (Velké Hostěrádky, Borkovany), Brno-venkov (Těšany), lesem sousedí s okresem Hodonín (Dambořice). Sousední obce okresu Vyškov jsou Otnice, Lovčičky a Kobeřice u Brna.

Obec leží v kopcovité krajině podhůří Ždánického lesa v kotlině otevřené k severu. Nejvyšší kopce v okolí dosahují výšky přes 360 m n. m. Samotná obec se nachází ve výšce 220 – 300 m n.m. Katastr obce zaujímá plochu 1288 ha, z toho je téměř 400 ha lesa. Hranice mezi obcemi Bošovice a Velké Hostěrádky tvoří současně rozvodí říček Litavy a Trkmanky (O obci, dostupné na www.obec-bosovice.cz).

Obr. 1: Umístění obce na mapě

Historické souvislosti

První písemná zmínka o Bošovicích se objevuje v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka v soupisu majetku patřící k brněnskému kostelu. Tehdy se jmenovala BOGUSOUICI – ves lidí Bohušových. Zkrácením v pozdějších staletích bylo jméno upraveno na Bošovice. Zdíkova listina se datuje na konec roku 1141. Kolem roku 1574 byly Bošovice povýšeny na městys a získaly i jistá privilegia. Mezi nimi to, že zde byly i výroční trhy – v pondělí po Nanebevstoupení Páně a v pondělí po sv. Martinovi. Tato tradice se po roce 1990 obnovila (Historie, dostupné na www.obec-bosovice.cz).

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Bošovice se počtem obyvatel řadí mezi středně velké obce v rámci území MAS. Velikost obce byla určena na základě srovnání s ostatními členskými obcemi MAS Slavkovské bojiště a jejich následným rozdělením do kategorií podle počtu obyvatel na malé, střední a velké obce (viz Příloha č. 1). K 31. 12. 2014 v obci žilo celkem 1 201 obyvatel, z toho 813 v produktivním věku. Průměrný věk občanů je 39,9 let. Trend demografického vývoje je příznivý. Za posledních jedenáct let (od 31. 12. 2003 - 31. 12. 2014) přibýlo v Bošovicích 124 občanů (Veřejná databáze, ČSÚ, 2015).

Nárůst počtu obyvatel obce není velký oproti jiným srovnatelným obcím v okolí, je způsoben jak přirozenou cestou (počtem narozených převyšujícím počet zemřelých), tak i migrací. Do obce se často stěhují mladí lidé, kteří v obci kupují či stavějí nemovitosti a zakládají rodiny.

Tab. 1: Vývoj pohybu obyvatelstva a jeho počet v letech 2003-2014

	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Počet obyvatel k 31. 12.
2003	6	13	15	18	-7	-3	-10	1 071
2004	12	17	17	23	-5	-6	-11	1 060
2005	11	13	20	16	-2	4	2	1 062
2006	4	13	20	23	-9	-3	-12	1 050
2007	12	12	46	17	-	29	29	1 079
2008	12	6	30	13	6	17	23	1 102
2009	16	9	36	9	7	27	34	1 136
2010	8	13	37	12	-5	25	20	1 156
2011	18	11	36	23	7	13	20	1 172
2012	13	11	15	18	2	-3	-1	1 171
2013	14	9	31	11	5	20	25	1 196
2014	13	10	20	18	3	2	5	1 201

Obr. 2: Vývoj počtu obyvatelstva v letech 1991-2014

Vztah migračního a celkového přírůstku

Pro kvalifikovaný odhad budoucích potřeb obce je vhodné vyhodnotit poměr přistěhovalých a celkového přírůstku obce. Z následujícího grafu je zřejmé, že počet přistěhovalých je setrvale vyšší, než přirozený přírůstek obyvatel. To je dáno nízkou porodností (od roku 2000 se přirozený přírůstek obyvatel pohybuje spíše v záporných hodnotách). V posledních letech je trend přistěhovalectví zjevně příznivý a významně se podílí na zvyšování počtu obyvatel obce.

Obr. 3: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v letech 2003-2014

Věková struktura

Věkové poměry v území vyjadřuje index stárí, tedy poměr mezi počtem obyvatel ve věku 65 a více let a počtem obyvatel ve věku 0-14 let, který vypovídá o tom, zdali na daném území dochází ke stárnutí obyvatelstva. V roce 2014 byl v obci index stárí 90,2, tedy osoby ve věku 0-14 let převažují o 10 % nad věkovou kategorií 65 a více let. Počet produktivních obyvatel (od 15 - 64 let) činil 813, podrobněji viz tabulka (Veřejná databáze, ČSÚ, 2015).

Tab. 2: Věkové poměry v obci v roce 2014

OBEC	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel ve věku			Podíl obyvatel ve věku			Index stáří
		0-14	15-64	65+	0-14 (%)	15-64 (%)	65+ (%)	
Bošovice	1 201	204	813	184	17,0	67,7	15,3	90,2

Poměrné zastoupení věkových skupin zůstává vyrovnané, díky migraci v posledních letech vykazuje spíše příznivý trend. Obec očekává, že tento vývoj bude pokračovat i v následujících letech. Přesto však musí ve své strategii reflektovat celospolečenský trend stárnutí obyvatelstva. Zastoupení věkových skupin je vyobrazeno v níže uvedeném grafu:

Obr. 4: Obyvatelstvo podle věkových kategorií v letech 2006-2014

Vzdělanostní struktura

V obci dominují především osoby vyučené nebo se středním odborným vzděláním bez maturity, dále pak s úplným středním vzděláním s maturitou, následované základním a neukončeným základním vzděláním, viz tabulka. Procento vysokoškoláků je výrazně nižší, než je průměr okresu Vyškov (ČSÚ, SLDB k 26. 3. 2011, dostupné z www.czso.cz).

Tab. 3: Obyvatelstvo ve věku 15 a více dle nejvyššího ukončeného vzdělání dle SLDB 2011

	Počet obyvatel ve věku 15 a více k 26.3.2011	Nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)						
		bez vzdělání	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské
Bošovice	977	1	179	422	247	18	10	75
okres Vyškov	75 259	273	14 344	27 684	19 574	1 893	838	8 107

Sociální situace v obci

Národnostní skupiny nejsou v obci evidovány. Sociálně slabé skupiny obyvatel se v obci nacházejí minimálně. Nepůsobí problémy stran života obce, ani se výrazněji neprojevují, nicméně občané tento nešvar vnímají jako potenciálně nebezpečný. Situace je podrobněji analyzována v kapitole Bezpečnost. Obec neeviduje žádné sociálně vyloučené lokality.

Spolková, osvětová a informační činnost

Spolky v obci

V obci aktivně působí následující spolky a sdružení: SDH Bošovice, Myslivecké sdružení Bošovice, Klub vinařů Bošovice, Moravané z Bošovic a Kulturní a vlastivědná společnost Podvalák. Tato organizuje v obci veškeré kulturní, divadelní a turistické aktivity. Dále je to Fotbalový oddíl SK Bošovice, Tělovýchovná

jednota Orel Bošovice a Oddíl stolního tenisu SPS Bošky Bošovice. Spolky a sdružení působí samostatně, v rámci oboru své činnosti. Hromadně se pak zapojují do organizačního zabezpečení akce pořádané jednou za 5 let – Sjezdu rodáků. Členské základny sdružují občany různého věku, od mládeže až po seniory, v průměru sdružuje každý spolek kolem 30 členů (Spolky a sdružení, dostupné na www.obec-bosovice.cz).

Podpora spolkové činnosti

Finanční prostředky na své fungování získávají spolky vlastní činností, žádostmi o dotace a z finančních darů. Obec v rozpočtu vyhrazuje celkem cca 100 tis. Kč ročně na podporu spolků, obec rovněž poskytuje bezplatně své prostory, případně některým spolkům hradí i provozní náklady (vodu, plyn, elektřinu).

Významné akce

Mezi nejvýznamnější akce pořádané v obci patří Ostatková zábava, Dětský maskarní ples, Josefský košť vín, Pálení Morany, Countrybál, Lampionový průvod, Stanislavský jarmark, Ženáčské hody, Branný závod, Pochod či cyklojízda ŠLAPKA, Sjezd rodáků (1 x za 5 let), Martinský jarmark či Martinské hody.

Informovanost občanů

O všech aktivitách obec pravidelně informuje prostřednictvím svých webových stránek a obecního rozhlasu. Jako základní zdroj informací občané nejvíce využívají místní zpravodaj a hlášení rozhlasu, kde se objevují výhrady zejména ke slyšitelnosti. Spokojenost občanů s informovaností je podrobněji popsána v kapitole Technická infrastruktura.

Potřeby obyvatel

V oblasti kulturně společenského a spolkového života se výrazně vyčleňují tři témata, která by bylo vhodné v Bošovicích v budoucnu řešit:

- stav kulturních zařízení v obci,
- podpora zájmové činnosti mládeže (řešení této oblasti považuje 45 % respondentů dotazníkového šetření za nedostatečné),
- sportovní aktivity občanů (41 % nespokojených respondentů).

Respondenti opakovaně uvádí zejména nedostatek sportovních zařízení a paradoxní omezení přístupu na stávající sportoviště (fotbalové hřiště). Dle vyjádření respondentů by se obec měla zaměřit na uchování a rozvoj místních tradic a folklóru.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

V obci působí dva malé podniky (s počtem do 49 zaměstnanců), 13 mikropodniků (s počtem do 9

zaměstnanců) a 218 podnikatelů – fyzických osob (Veřejná databáze, ČSÚ, 2015). Největším zaměstnavatelem v obci je VimpeX group s.r.o., výrobce svítidel.

Tab. 4: Hospodářská činnost za rok 2013

Zemědělství, lesnictví, rybářství	13
Zpracovatelský průmysl	47
Stavebnictví	41
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	46
Doprava a skladování	10
Ubytování, stravování a pohostinství	10
Činnosti v oblasti nemovitostí	5
Profesní, vědecké a technické činnosti	13
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7
Ostatní činnosti	17
Nezařazeno	9

Obr. 5: Rozdělení podniků dle počtu zaměstnanců (zjištěná aktivita)

Tab. 5: Nabídka služeb v obci Bošovice v roce 2014

Bošovice	Stolařství, truhlářství -3	Instalatér, topenář -5	Malíř, natěrač -2	Stavební řemesla -6	Zámečnictví, kovářství -2	Krejčí, švadlena -3	Kadeřnictví, kosmetika -2	Opravy motor. vozidel -2	Masáže / smíšené zboží -3	Potraviny	Obchodní středisko -1	Pošta -1	Restaurace -1	Pohostinství (bez stravování)
----------	----------------------------	------------------------	-------------------	---------------------	---------------------------	---------------------	---------------------------	--------------------------	---------------------------	-----------	-----------------------	----------	---------------	-------------------------------

Komerční služby

Komerční služby v obci zajišťují převážně drobní podnikatelé. Podle dotazníkového šetření Jihomoravského kraje je pokrytí službami v Bošovicích dostačující, občané dojíždějí do krajského města Brna za specializovanými prodejny a bankovními službami. Specifické odvětví zdravotních služeb je pojednáno v samostatné sekci této analýzy.

Plochy pro podnikání a podpora podnikatelských subjektů

Obec nevlastní výraznější plochy pro podnikání, a to ani objekty, ani pozemky vhodné pro výstavbu. Na území bývalého statku, v sousedství historické tvrze, byla vybudována solární elektrárna. Jediná plocha, o které by se dalo uvažovat jako o brownfieldu, tak byla již využita. Prázdné domy či sýpky v obci jsou v soukromém vlastnictví, majitelé nejeví zájem o prodej těchto objektů ani o jejich aktivní využívání.

Spolupráce mezi obcí a podnikateli je vstřícná, ale omezená výše zmíněnými faktory. Obec prezentuje podnikatele na svých webových stránkách, případně nabízí obecní prostory k podnikatelskému využití.

Chybějící služby

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že občané si nejvíce stěžují na absenci nekuřácké restaurace/vinárny a masny.

Územní plán a komplexní pozemková úprava

Územní plán byl pořízen v roce 2008 v návaznosti na nový stavební zákon č. 183/2006 Sb., v roce 2012 byl aktualizován.

O komplexní pozemkovou úpravu bylo požádáno, nyní je ve stavu plánování a v současné době probíhá zahájení.

Atraktivita cestovního ruchu

- Nejvýznamnější dominantou obce, viditelnou ze širokého okolí, je Tvrz. První zmínka je datována rokem 1398 a je evidována v zemských deskách jako „cum loco munitione dicto Kopec“ – tedy s místem tvrze nebo tvrzištěm řečeným Kopec. O sto let později uvádějí Zajícové z Valdeka „Rezidente i Bossowicz“ – neboli seděním na Bošovicích. Od roku 1627 patří Bošovice k Ždánickému panství a tak ztratily svůj šlechtický význam a tvrz byla obývána jen panskými úředníky spjatými se správou zdejšího hospodářského dvora a lesů. Při nákladných rekonstrukčních pracích ke konci šedesátých let a hlavně ke konci osmdesátých let byla budova staticky zajištěna a podle archivních zpráv a stavebně historického průzkumu byla upravena věž a budován parkán (Památky, dostupné na www.obec-bosovice.cz). Momentálně je její osud v rukou soukromého vlastníka a není tedy veřejnosti přístupná. Toto negativně ohodnotili občané v rámci dotazníkového šetření.
- Další dominantou obce je také kostel sv. Stanislava. Hlavní loď v sobě skrývá zbytky gotiky. Koncem 18. stol. byla k lodi přistavěna kaple s oltářem sv. Izidora Vendelína, patrona rolníků. Věž kostela byla přistavěna v roce 1851. V této době byl přistaven i kůr a zakoupeny varhany. Na věž byly obcí zakoupeny a instalovány i věžní hodiny.
- Evangelická zvonice byla postavena v roce 1857. Ve stejném roce byl pořízen i zvon, který má na svém obvodu uvedeno věnování obce a datum. Zvonice byla budovaná pro evangelickou menšinu v době silné katolizace a za veliké podpory obce a ostatních občanů (Památky, dostupné na www.obec-bosovice.cz).

Atraktivitou výjimečného charakteru je první papouščí zoologická zahrada v ČR. V provozu je 80 voliér, k 31. 12. 2013 bylo v papouščí ZOO evidováno 128 ptáků z kolekce arating, amazonků, dále pak zoologická zahrada vlastní ary, amazoňany, kakaduy a africké druhy papoušků - papoušky šedé žaky, senegalské a jiné. Návštěvnost za rok 2013 činila 12 527 osob (Papouščí zoologická zahrada, dostupné na www.papouscizoo.cz).

Obyvatelé se v dotazníkovém šetření vyjádřili pro rozvoj šetrných forem cestovního ruchu – především by uvítali nové provozovny ubytování a stravování.

Trh práce

V obci je minimální nabídka pracovních příležitostí, občané jsou tudíž nuceni za prací dojíždět. Za prací vyjíždí 44 % z ekonomicky aktivních občanů. Z toho více než 75 % dojíždí do Brna, Újezdu u Brna, Otnic a okolních obcí. Do Slavkova u Brna je dojíždka téměř nulová. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo obce činí cca 53 %, z nichž zaměstnaných je 95 % obyvatel. Dle jednotlivých sektorů je zaměstnáno v zemědělství 2,4 %, 37 % ve stavebnictví a průmyslu, 46,7 % ve službách a 13,9 % nebylo zjištěno (ČSÚ, SLDB k 26. 3. 2011, dostupné z www.czso.cz).

V obci žilo v roce 2013 814 obyvatel v aktivním věku. Údaje o poměru OSVČ a zaměstnaných pocházejí ze SLDB 2011, nicméně tento poměr pravděpodobně nedoznává významných změn vzhledem ke zmíněným obtížím s podporou podnikání (jmenovitě nedostatku prostor, které by obec podnikatelům mohla poskytnout).

Míra nezaměstnanosti

Nezaměstnanost byla o něco málo nižší ve srovnání s okolními obcemi v DSO Ždánický les a Politaví (viz Příloha č. 2), a to zejména v roce 2008, kdy zde dosahovala minima 3,1 %. V průběhu sledovaného období obec Bošovice nevykazovala výrazné výkyvy v tomto ukazateli jako jiné obce v území. V období ekonomické recese se hodnoty pohybovaly mezi 6-7 %. Statistiky za rok 2011 uvádějí 6,6 %. Za období 2012-2013 nejsou data o nezaměstnanosti známa kvůli odstávce Integrovaného portálu MPSV. Na konci roku 2014 hodnoty nezaměstnanosti vykazovaly dokonce nižších hodnot než před krizí. V současné době (2/2015) se pohybuje míra nezaměstnanosti na hodnotě 4,4 % (Portál zaměstnanosti MPSV, dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>).

Tab. 6: Míra nezaměstnanosti v obci v letech 2007-2014

Obec	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	12/2014
Bošovice	5,2	3,1	6,0	6,2	6,6	4,5

Podpora zaměstnanosti v obci

Pro hledání vhodných způsobů řešení nezaměstnanosti je nutné znát strukturu nezaměstnanosti. V tabulce jsou uvedeny základní ukazatele struktury nezaměstnanosti

Tab. 7: Ukazatele struktury nezaměstnanosti k 31. 3. 2014

	Počet uchazečů o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných z počtu obyvatel ve věku 15-64 let (v %)	Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl uchazečů na 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl osob nezaměstnaných (déle než 12 měsíců na celkovém počtu uchazečů (v %)	Podíl nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu uchazečů (v %)	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo *
Bošovice	48	5,9	60,4	27,1	29,2	10,4	16,0

Obecní úřad využívá možnosti zaměstnávat občany formou veřejně prospěšných prací.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Obec je vybavena základní technickou infrastrukturou, je napojena na zemní plyn a elektrickou energii. Technický stav vedení elektrické energie je však zastaralý, nevyhovující a poruchový (vedení bylo vybudováno v 60. letech minulého století). Obec plánuje opravy rozvodné sítě elektrické energie. Voda je rozvedena prostřednictvím veřejného vodovodu, dle hygienických parametrů vyhovuje pro pití dle ČSN. Obec má vlastní ČOV. Splašková kanalizace je nově vybudovaná, provozovatelem je VaK Vyškov. Dešťová voda je odváděna samostatnou kanalizací, tato je na několika místech narušena, opravy kanalizace jsou rovněž plánovány v blízké budoucnosti. V obci je pokrytí mobilních operátorů – T-mobile, Vodafone, O2. V nové výstavbě byl zaveden optický kabel.

Co se týká infrastruktury v obci, respondenti dotazníkového šetření vyjádřili spokojenost se stavem inženýrských sítí (79 % kladných odpovědí). Respondenti také kladně hodnotí výstavbu kanalizace a ČOV. Naproti tomu obecní rozhlas je nevyhovující, na některých místech v obci špatně slyšitelný. Tato skutečnost vyplynula i z dotazníkového šetření občanů. Obec plánuje opravy rozhlasu, neboť rozhlas zůstává trvale nejvýznamnějším zdrojem informovanosti obyvatelstva.

Odpadové hospodaření obce

V obci je zajištěna možnost třídění odpadů. Od r. 2006 funguje v obci sběrný dvůr. Svoz odpadů zajišťuje společnost Sita CZ, a.s. Z dotazníkového šetření vyplynul zájem občanů o třídění odpadů, na druhou stranu je stále zapotřebí osvěta a další informovanost (proč/jak třídit, zamezit skládkování). Nejvíce se třídí plasty a sklo. Občané by uvítali více kontejnerů na tříděný odpad, nejčastěji uvádí kontejnery na papír. Rovněž by uvítali více košů v obci všeobecně a také košů na psí exkrementy.

Dopravní infrastruktura

Obec leží přibližně 20 km od nejbližšího nájezdu jak na dálnici D1, tak na dálnici D2. Hlavní silnice v obci je komunikací II. třídy, číslo II/418 Sokolnice-Újezd u Brna-Otnice-Bošovice-Velké Hostěradky. Intenzita dopravy přes Bošovice se podle sčítání Ředitelství silnic a dálnic ČR z roku 2010 pohybuje v řádu 1001-3000 vozidel/24 hodin. Podle těchto údajů se v obci nepředpokládá nijak významné ohrožení hlukem.

Ostatní komunikace v obci jsou pouze místního charakteru. V roce 2014, současně s opravou a vybudováním kanalizace, se uskutečnily částečné opravy některých komunikací v obci. S kvalitou oprav jsou občané nespokojeni (dotazníkové šetření vypovídá o značné nespokojenosti s nedostatečnou kvalitou oprav). Oprava vedlejších komunikací v tuto chvíli nemůže být považována za řešitelnou prioritu z důvodu nedostatku finančních prostředků. V obci nejsou zpomalovací pruhy, ani dopravní bezpečnostní prvky, a to především přechody pro chodce.

Obcí nevede železniční trať.

Respondenti dotazníkového šetření vyjádřili spokojenost s opravenými chodníky, nicméně 26 % respondentů má ke stavu chodníků v obci i nadále výhrady. Zásadním problémem obce jsou ale zejména parkovací místa. V obci prakticky neexistuje rezerva pro možnost zřízení parkovacích míst. Autovrakoviště za samoobsluhou je jedním z dalších nepříjemných jevů, který prohlubuje problémy s

dopravní infrastrukturou obce. Na tuto skutečnost poukazovali občané v dotazníkovém šetření. Obec zamýšlí v blízké budoucnosti odstranit či přinejmenším zmírnit tento problém dopravním značením a důslednou kontrolou dodržování dopravních předpisů.

Bezpečnost na komunikacích

Z dotazníkového šetření vyplývá, že bude nezbytné řešit v rámci obecní strategie zlepšení bezpečnosti provozu na komunikacích (bezpečnostní prvky, stav komunikací, údržba atd.) a hledat možnosti a plochy pro vytváření parkovacích míst tak, aby zaparkovaná vozidla neomezovala chodce nebo provoz na komunikacích.

Cyklotrasy a cyklostezky

Obcí prochází Brněnská vinařská stezka a cyklotrasa č. 5094 Těšany-Svatá, která vede po komunikacích III. třídy i po nepevněných površích.

Dlouhodobý plán vybudovat cyklostezku podél potoka směrem do obce Otnice komplikuje náročná dohoda s vlastníky pozemků na místě projektované cyklostezky. Cyklostezka by měla totiž vést i přes pozemky, které patří do katastru obce Lovčičky. Situaci ohledně cyklostezky by výhledově měla řešit komplexní pozemková úprava. Obyvatelé se v dotazníkovém šetření vyjadřují velmi kladně k potenciálnímu rozvoji cykloturistiky a turistiky v obci.

Dopravní obslužnost

V obci funguje IDS JMK. K zajištění dopravy se v rámci dotazníkového šetření vyjádřilo kladně 76 % občanů.

Dobré spojení je do krajského města Brna. V provozu je 29 spojů do Brna ve všední dny, většina z nich s nutným přestupem v obci Sokolnice na vlakovém nádraží. Ani zbývající spoje se neobejdou bez přestupů. Cesta do Brna zabere přibližně 45 minut. Pro starší generaci či maminky s kočárky je takové zajištění dopravy zcela nevyhovující v důsledku absence potřebného bezbariérového nástupiště na vlakovém nádraží.

Do Otnic jezdí ve všední dny 7 spojů, 4 z nich jsou bezbariérové. Otnice jsou spádovým místem zdravotní péče pro Bošovice. Spoje jsou očividně navrženy právě s ohledem na tuto situaci, po 15. hodině už nejsou v provozu.

Chybějící spoje

Zcela chybí spojení do Slavkova u Brna a Vyškova. To se jeví jako problematické zejména o víkend, kdy není možné se veřejnou dopravou dostat do spádově příslušné nemocnice ve Vyškově.

5. Vybavenost obce

Bydlení

V obci se nachází celkem 437 obytných domů, z nichž asi 63 je neobydlených (ČSÚ, SLDB k 26. 3. 2011, dostupné z www.czso.cz). Vlastníci neobydlených objektů aktuálně nejeví zájem o prodej. Obec neeviduje žádné rodinné domy využívané k rekreačním účelům. V obci jsou 3 bytové domy, jeden patří bytovému družstvu Vyhlídka, zbytek sdružuje spoluvlastnictví vlastníků bytů s celkovým počtem 24 jednotek. Obec nevlastní byty ani bytové domy.

Vývoj nové výstavby v obci lze sledovat na grafu údajů o dokončených bytech v obci. Z něj je patrné, že v roce 2008 nastal boom výstavby v obci, který se následně opět utlumil. Přesto proti předcházejícímu období přetrvává zvýšený zájem o výstavbu v obci. Tomu odpovídají i údaje obce, která setrvale registruje uchazeče o výstavbu nových rodinných domů. Obec tomuto trendu vychází vstříc územními rezervami pro bytovou výstavbu (viz následující oddíl analýzy).

Obr. 6: Bytová výstavba v obci Bošovice v období 1998-2013

Zástavba je ve dvou úrovních, přičemž starší zástavba se rozkládá podél hlavní komunikace a v dolní části obce. Obec v rámci svého územního plánu povolila zastavění horní části obce, tzv. Vyhlídky, kde žije převážně mladší generace, a to rodiny s dětmi, čímž se snížil věkový průměr občanů. Tato satelitní část obce stále poskytuje volné kapacity pro další zástavbu. Obec se setkává se zájmem o výstavbu v této lokalitě. Bydlí zde především obyvatelé „městského typu“. Zjevný předěl mezi starší a novou zástavbou obec rozděluje nejen fyzicky, ale i psychologicky.

Územní plán

Aktuální územní plán obce se datuje do roku 2012. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že většina respondentů územní plán obce vůbec nezná (na dotaz ohledně znalosti územního plánu odpovědělo kladně 32 % respondentů). Na dotaz ohledně podpory další výstavby se většina (59 %) respondentů přiklání k variantě využití volných ploch a objektů ve stávající zástavbě.

V připomínkách je nejčastěji zmiňována problematika dětských hřišť (malý počet, špatné rozmístění, špatný stav, nedostatečná údržba), čemuž odpovídá i vyšší procento respondentů, kteří s danou oblastí nejsou spokojeni (30 %).

Obec z dotazníkového šetření vyvozuje, že při plánování dalšího rozvoje je žádoucí zaměřit se především na zahuštění zástavby využitím stávajících volných ploch a prostranství v intravilánu.

Školství a vzdělávání

Obec je zřizovatelem Základní a mateřské školy Bošovice. Školy sídlí v odloučených budovách.

Dvoutřídní ZŠ Bošovice zajišťuje vzdělávání pouze pro žáky 1. stupně. Navštěvuje ji 39 žáků, přičemž celková kapacita školy je 90 žáků, tzn., že ve škole je ještě 51 volných míst. Průměr na třídu je 19,5 žáka (Stav za školní rok 2012-2013, Vlastní šetření v regionu). Škola provozuje také školní družinu.

Celková kapacita MŠ je 50 dětí, za školní rok 2012-2013 zde bylo umístěno 49 dětí. Kapacita MŠ je tedy aktuálně naplněna a obec počítá s trváním tohoto trendu minimálně po několik dalších let do budoucna.

Žáci II. stupně vyjíždějí do okolních základních škol (Otnice, Újezd u Brna). Rovněž tak vyjíždějí i studenti středních škol. Z obce denně vyjíždí do školy 73 žáků (ČSÚ, SLDB k 26. 3. 2011, dostupné z www.czso.cz).

Škola má vlastní jídelnu, kde se z celkové kapacity 100 žáků stravuje 49 z MŠ a 38 ze ZŠ. (Statistická ročenka školství MŠMT; ČSÚ; Vlastní šetření v regionu).

Velká vzdálenost mezi budovami ZŠ a MŠ mírně komplikuje výdej obědů v jednotlivých zařízeních. Stravování je jednotné, obědy se musí převážet.

Podíl školy na kulturním a sportovním životě v obci

Obě školy, základní i mateřská, jsou velmi aktivní při pořádání kulturních a společenských aktivit obce. Zapojují se přinejmenším do poloviny akcí pořádaných v obci.

Škola nemá venkovní sportoviště. Zájmové kroužky jsou organizovány při základní škole ve vedlejší obci Otnice. Žáci jsou tak nuceni se v případném zájmu z Bošovic přemísťovat, což s ohledem na možnosti hromadné dopravy není ideální.

Spokojenost obyvatel se vzděláváním

Respondenti vyslovují převážně spokojenost k činnosti mateřské i základní školy. Určité výhrady jsou k nedostatečné kapacitě MŠ, tento problém je však nutno posuzovat s uvážením, zda další územní rozvoj a demografický vývoj obce vytváří předpoklady pro rozšíření MŠ, nebo zda se jedná o krátkodobý trend. Někteří rodiče by uvítali prodlouženou provozní dobu MŠ s ohledem na vývoj pracovní doby u zaměstnavatelů a nutnost dojíždění (týká se zejména mladých rodin, které nemají v obci rodiče či prarodiče). Stejná připomínka v dotazníkovém šetření zazněla i ohledně provozu školní družiny.

Výdaje na vzdělávání

Obec jako zřizovatel nese za základní i mateřskou školu finanční zodpovědnost. Budovy obou škol jsou ve vlastnictví obce, všechny podstatné opravy a úpravy většího charakteru byly v nedávných letech uskutečněny. Obec proto pro účely aktuální rozvojové strategie neočekává významné investiční výdaje stran školy.

Zdravotnictví

V obci není zdravotní středisko. Obec nabízí prostory pro lékařskou ordinaci, ale lékaři do obce nedojíždí. Nejbližší zdravotní péče je v obci Otnice. Polovina respondentů dotazníkového šetření uvedla, že není spokojena se zajištěním zdravotních služeb. Tato skutečnost je do značné míry ovlivněna polohou obce na hranici obvodů ORP Slavkov u Brna, Židlochovice a Hustopeče, tedy je zde značně komplikovaný dojezd ZZS. Občané musí k praktickému lékaři dojíždět do sousedních Otnic a k odborným lékařům do Slavkova, Brna a Vyškova. Uvítali by alespoň jednou týdně ordinací hodiny lékaře přímo v obci.

Sociální péče

V oblasti zajištění sociálních služeb hraje významnou roli poloha, která dostupnost služeb ovlivňuje. Sociální služby jsou koordinovány prostřednictvím aktivního komunitního plánování v rámci města Slavkova, obyvatelé Bošovic jsou nuceni hledat sociální služby přímo zde – ať už se jedná o centrum denních služeb, sociálních poraden, poraden rané péče apod. V důsledku nedostačující dopravní infrastruktury se toto řešení jeví jako nevyhovující. Obec Bošovice se podílí od roku 2014 na spolufinancování sociálních zařízení zapojených do komunitního plánování (cca 25 tis. Kč/ročně) (Strategie území správního obvodu ORP Slavkov u Brna, 2014).

Se zajištěním sociálních služeb není spokojeno 30 % respondentů. Pobytové zařízení sociálních služeb v různých věkových kategoriích v obci není. V případě potřeby se klienti obracejí na služby v blízkém, nebo i vzdálenějším okolí. Dostupnost pobytové sociální péče převážně závisí na volné kapacitě zařízení, vzdálenost nehraje roli. Většina respondentů se shodla na výstavbě nízkonákladového ubytovacího zařízení pro seniory, přímý zájem o využití tohoto zařízení vyslovilo 30 respondentů.

Kultura

K pořádání kulturních aktivit obec využívá své prostory – Kulturní dům, Sokolovnu a areál bývalého letního kina, tzv. Hájek, který byl rekonstruován, což občané v rámci dotazníkového

šetření vyhodnotili jako významné pozitivum. Budova Sokolovny, která je již 150 let stará, je však v havarijním stavu. Obec sice v nedávné době investovala do nejnutnější revitalizace budovy, ale v blízké budoucnosti bude třeba do oprav dále investovat. Dle předběžných odhadů se jedná o částku ve výši 20 mil. Kč. Respondenti v rámci dotazníkového šetření hodnotí kladně opravy Sokolovny (49 %), nicméně současný stav Sokolovny stále vidí negativně.

Obyvatelé mají k dispozici obecní knihovnu, která je otevřena 1x týdně. Většinu kulturních (výstavy, koncerty, divadla) i sportovně turistických aktivit (turistické výšlapy) zabezpečuje Kulturní a vlastivědná společnost Podvalák (KVS Podvalák). Letní pobytový tábor zajišťuje SDH Bošovice.

Nejvýznamnější kulturní aktivity

V obci se v průběhu roku koná bezpočet akcí, na jejichž zabezpečení se podílí i další spolky, (více v sekci Spolková, osvětová a informační činnost). Především se jedná o Myslivecký ples, Tradiční ostatky, Výstavu velikonočních kraslic, Pálení Morany a Vítání jara, Pochod, Cyklojízdu Šlapka, Výstavu vín, Rej čarodějnic, Stanislavský jarmark, Dětský den, Ženáčské hody, Martinské hody a Martinský jarmark, Wineyard RC Rally, Setkání starších a opuštěných občanů, Rozsvícení vánočního stromu a Ohňostroj. Akce navštěvují místní obyvatelé i občané z nedalekého okolí. Akce dalekosáhlejšího charakteru, např. Cyklojízdu Šlapka, Wineyard RC Rally zhlédnou stovky návštěvníků z blízkého či vzdálenějšího okolí (Brno či Jihomoravský kraj).

Sport a volnočasové aktivity

Za účelem sportu a sportovních aktivit je nejvíce využívána budova Sokolovny a to téměř denně. Nabízí se zde možnosti sportovních aktivit, pravidelně se zde hraje fotbal, ping-pong, florbal, koná se aerobic, zumba apod. Pro venkovní sportovní vyžití slouží hřiště na kopanou, areál na Hájku, hřiště pro děti

předškolního věku. V lokalitě ulice Vyhlička jsou vyhrazeny prostory pro zbudování dalšího hřiště, jeho realizace bude pravděpodobně podmíněna finanční dotací.

Z dotazníkového šetření v oblasti zlepšení stavu infrastruktury vyplývá, že bude vhodné věnovat pozornost především zkvalitnění zázemí pro trávení volného času (Sokolovna, dětská hřiště, rekreační plochy). Občané pozitivně hodnotili zřizování dětských hřišť, nicméně se stavem odpočinkových ploch není spokojeno 29 % respondentů.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

- Obci náleží pozemky o rozloze 1288 ha, nachází se v zemědělské oblasti, nadpoloviční většina území spadá do kategorie orné půdy. Zároveň je ale v katastru obce vysoké zastoupení lesní půdy, které se příznivě promítá do koeficientu ekologické stability. Aktuální hodnota tohoto koeficientu je 0,57. Jedná se tedy o území intenzivně využívané převážně zemědělskou velkovýrobou. Autoregulační pochody v ekosystémech jsou oslabeny, ale ne zcela porušeny. Území je ekologicky labilní a vyžaduje dodatekové vklady energie, ale není nutné všechny jeho autoregulační funkce zcela nahrazovat technickými zásahy (Míchal, 1985). Vodní plochy tvoří pouze 0,4 % celkového katastrálního území obce. Obec leží v kopcovitém terénu, ve vyšších místech hrozí větrná eroze.

Tab. 8: Druhy pozemků

Celková výměra pozemku (ha)	1 288
Orná půda (ha)	745
Chmelnice (ha)	0
Vinice (ha)	9
Zahrady (ha)	37
Ovocné sady (ha)	3
Trvalé travní porosty (ha)	17
Zemědělská půda (ha)	811
Lesní půda (ha)	399
Vodní plochy (ha)	5
Zastavěné plochy (ha)	21
Ostatní plochy (ha)	52
Koeficient ekologické stability (%)	0,57

Kvalita ovzduší

Kvalita ovzduší je v porovnání s jinými obcemi obdobné velikosti relativně dobrá. Tato skutečnost je způsobena okolními lesy a přirozenou cirkulací čerstvého vzduchu. Přestože stav ovzduší hodnotí občané víceméně kladně (78 %), jako nejčastější připomínka k oblasti životního prostředí je uváděn problém topení tuhými palivy a zejména spalování odpadků v zimním období.

Ohrožení hlukem

Hlučnost v obci se vyskytla jako téma zmiňované v dotazníkovém šetření. Obyvatelé udávají, že

vzhledem k poloze obce očekávají větší klid. K problematice hlučnosti se negativně vyjádřilo 39 % respondentů. Jako zdroj hluku je nejčastěji uváděna doprava, některé

respondenty obtěžují hlučné práce prováděné ve sváteční dny a v neděli. Významné statistické ohrožení hlukem však obec nezaznamenává.

Vodní plochy a veřejná zeleň

Na katastru obce se nacházejí dva rybníky. Celkově je ale v obci velmi nízké procento vodních ploch. V dotazníkovém šetření zazněly výhrady k údržbě potoka a stavu rybníků (celkem 23 % respondentů se vyjádřilo negativně ke stavu vodních toků v obci).

Téměř jedna třetina respondentů (30 %) považuje za nedostatečný stav údržby veřejné zeleně, což se projevilo i v připomínkách k oblasti životního prostředí.

Brownfields

V obci nejsou evidovány brownfieldy. Původní zemědělský statek byl přeměněn na solární elektrárnu.

Preventivní opatření ochrany životního prostředí

Vzhledem ke skutečnosti, že neexistuje dostatečná legislativní opora v oblasti postihu fyzických osob při znečišťování ovzduší, obec se v této oblasti hodlá zaměřit především na preventivní opatření jako např. informační kampaně, zlepšování podmínek třídění a ukládání odpadů apod. Přímá opatření mohou být směřována především ke zlepšení stavu vodních toků a ploch a k údržbě veřejné zeleně.

Ochrana životního prostředí

Chráněná území na katastru obce nejsou. Asi 2 km jihozápadně od obce v jihozápadních a západních svazích ve tvaru amfiteátru se udržela květena a flora stepní přírody. V letech 1980-1982 se při průzkumech na 7 ha nenarušené krajiny napočítalo 244 vyšších druhů rostlin, z toho 23 druhů chráněných a 15 druhů fytogeograficky významných rostlin. Od roku 1982 je toto území vyhlášeno chráněnou přírodní památkou (Zajímavosti, dostupné na www.obec-bosovice.cz).

Obec neeviduje žádnou aktivitu ochránců přírody. Střety rozvojových záměrů obce s ochranou přírody se nevyskytují. Staré ekologické zátěže v obci rovněž nejsou. Občané si váží svého prostředí v obci i okolí. Trendem posledních let je obnovování lesních studánek, o které se aktivně zasazuje Myslivecké sdružení Bošovice.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obecní úřad vykonává úkoly v samostatné působnosti obce, které mu uloží zastupitelstvo obce. V obci je jeden uvolněný starosta, 5 stálých zaměstnanců a 2 zaměstnanci VPP. Ostatní členové zastupitelstva jsou neuvolnění, zastupitelstvo je 11členné. Obec nevykonává žádné činnosti pro jiné obce. Matrika obce je

vedena v sousedních Otnicích. Obec Bošovice spadá pod působnost ORP Slavkov.

Obec je zřizovatelem Základní a Mateřské školy v Bošovicích, která zaměstnává 14 pracovníků (pedagogických i nepedagogických). Obec využívá možnosti zaměstnávat občany na veřejně prospěšné práce prostřednictvím Úřadu práce.

Občané jsou všeobecně s fungováním veřejné správy poměrně spokojeni. Práce úřadu, jeho provozní doba i poskytované informace jsou hodnoceny kladně, určité výhrady jsou k přístupu zastupitelů k řešení problémů.

Hospodaření a majetek obce

Základní informace k hospodaření obce jsou zaznamenány v následujících grafech vycházejících z dat evidovaných Ministerstvem financí České republiky, které sleduje zejména příjmy, výdaje v jejich základním členění a výsledek hospodaření, tedy saldo příjmů a výdajů.

Obr. 7: Příjmy obce v letech 2010-2014

V prvních dvou letech sledovaného období (2010-2011) tvořily nejvýznamnější část příjmů obce dotace, které byly poskytnuty zejména od Ministerstva zemědělství na výstavbu ČOV a kanalizace – tyto investice byly velmi významné, v r. 2011 dosáhly 35 mil. Kč. Dotace na tuto výstavbu ovlivnily ještě rok 2012. V dalších letech už byly příjmy obce „standardní“, kdy

nejvýznamnější příjmy obce tvoří daňové příjmy, následované příjmy nedaňovými. Kapitálové příjmy obce tvoří opravdu zanedbatelnou část příjmů, stejně tak dotace v dalších letech už byly minimální.

Obr. 8: Výdaje obce v letech 2010-2014

Vzhledem k výstavbě ČOV a kanalizace v obci tvořily nejvýznamnější část výdajů v letech 2010-2012 výdaje v průmyslu a hospodářství. Z grafu je patrné, že ostatní výdaje v těchto letech byly významně utlumeny a pohybovaly se v případě Služeb pro obyvatelstvo v rozmezí 5 až 8 milionů, ostatní výdaje na bezpečnost a veřejnou správu byly minimální, v případě r. 2011 se podařilo výdaje na veřejnou správu dostat dokonce do záporných čísel.

Obr. 9: Saldo příjmů a výdajů obce v letech 2010-2014

Vzhledem k výstavbě ČOV a kanalizace se saldo obce dostalo v letech 2011 a 2012 do mínusu. Po skončení výstavby se však obec opět dostala k vyrovnanému rozpočtu.

Obr. 10: Hodnota majetku obce v letech 2010-2014

Významnou část majetku obce tvoří stavby a budovy. V roce 2012 výrazně vzrostla hodnota majetku obce díky výstavbě ČOV a kanalizace. Pozemky tvoří významně menší hodnotu majetku obce a ve sledovaném období se stav pozemků v majetku obce nijak neměnil.

Obec budovy účelově pronajímá zájmovým organizacím, školám a právnickým osobám. Dále budovy a pozemky slouží k veřejným účelům, konají se zde společenské a sportovní akce.

K hospodaření obce přispívají také finanční prostředky z dotací. Obec Bošovice ve sledovaném období získala významné dotace od Ministerstva zemědělství na výstavbu ČOV a kanalizace. Další dotace získává nejčastěji z Jihomoravského kraje, ty jsou využívány na veřejnou správu či na podporu zaměstnanosti v obci. Dotace na obnovu krajiny se jí podařilo získat ze SFŽP a ERDF.

Obec je dlouhodobě aktivní při získání dalších finančních zdrojů (zejména u nenárokových dotací). V minulých letech získala obec necelých 66 mil. Kč.

Obci se podařilo získat následující dotace:

Tab. 9: Získané dotace za období 2010-2012

Projekt	Výše dotace	Rok	Zdroj dotace
lidské zdroje a zaměstnanost	144 000,00 Kč	2010	ESF
ČOV a kanalizace	16 000 000,00 Kč	2010	Mze
Rybníky	884 099,00 Kč	2010	ERDF
Regenerace přírody	815 320,00 Kč	2010	ERDF
Rybníky	52 565,00 Kč	2010	SFŽP
Regenerace přírody	47 400,00 Kč	2010	SFŽP
ČOV a kanalizace	4 000 000,00 Kč	2010	JMK
Úroky z úvěru	64 000,00 Kč	2010	JMK
SDH	3 470,00 Kč	2010	JMK
výkon státní správy	402 200,00 Kč	2010	JMK
ČOV a kanalizace	35 000 000,00 Kč	2011	Mze
ČOV a kanalizace	3 058 000,00 Kč	2011	JMK
ČOV a kanalizace	5 472 000,00 Kč	2012	Mze
SDH	20 000,00 Kč	2012	JMK
Σ	65 963 054,00 Kč	x	x

Bezpečnost

Míra kriminality

Kriminalita je srovnatelná s okolními obcemi. Obec spadá do obvodního oddělení Policie ČR Slavkov u Brna, kde bylo za období leden-prosinec 2014 evidováno celkem 261 trestných činů, což znamená index kriminality 120,6. Z tohoto počtu je 135 objasněno (objasněnost trestných činů je tedy cca 52 %). Pro srovnání, JMK má za stejné období index kriminality 233,2 a počet trestných činů 27 109, objasněných 43 %, ČR 275,3 a počet trestných činů je 288 660, objasněných 44 % (Mapa kriminality, dostupné z <http://mapakriminality.cz/>). Ve srovnání se zbytkem republiky je tedy míra kriminality v oblasti relativně nízká.

Prevence kriminality

Aktivity zaměřené na prevenci kriminality mladistvých jsou zastoupeny v malé míře, případně se nevyskytují vůbec. Základní škola se na prevenci kriminality a sociálně patologického chování aktivně účastní, v obci ale chybí preventivní programy pro žáky II. stupně ZŠ a středních škol. Občané velmi významně vnímají problematiku drogové závislosti a alkoholismu mladistvých. V souvislosti s tímto problémem považují obyvatelé Bošovic za nejnebezpečnější místa, kde se schází problémové skupiny mládeže, především dětská hřiště a lokality Na Návsi a U Parku.

Živelní ohrožení

Z rizik živelních pohrom lze uvést pouze přívalové deště a bouřky. Vzhledem k zastoupení lesů v krajině je obec relativně málo ohrožena vodní erozí, proto v obci nejsou systémová preventivní opatření proti živelnímu ohrožení. Obyvatele lze varovat před nebezpečím prostřednictvím sirény. Taktéž je varování obyvatel před nebezpečím zajištěno prostřednictvím místního rozhlasu.

Bezpečnost z pohledu obyvatel

Za nejnebezpečnější jevy v obci považují respondenti dotazníkového šetření především dopravu na silnicích a místních komunikacích. Záležitosti silničního provozu a parkování vnímá jako problémy zhruba třetina respondentů, což není zanedbatelné. Jako problémy jsou uváděny zejména rychlost aut, nebezpečný provoz na komunikacích, absence přechodů a dopravních bezpečnostních prvků, nedostatek parkovacích míst. Dále rovněž parkování na silnici, absence chodníku z ulice Vyhlídka, nebezpečná zatáčka u kostela, keře bránící výhledu do silnice či nebezpečné parkoviště u školy.

Vnější vztahy a vazby obce

Obec Bošovice je členem dobrovolného svazku obcí Ždánický les a Politaví, členem MAS Slavkovské bojiště, z.s. Partnerskou obcí jsou jí Bošovice u Písku, občané se vzájemně navštěvují, spolupráce ale nemá žádné právní ukotvení.

DSO Ždánický les a Politaví

Mikroregion se nachází v oblasti východního Brněnska, na pomezí tzv. Hanáckého Slovácka a Hané. Vznikl v roce 1996 a sdružuje celkem 27 obcí, které leží v okrese Vyškov a Hodonín. K jeho základním cílům patří především získávání finančních prostředků pro uskutečňování společných projektů, propagace svazku jako celku, vytváření společných strategických dokumentů a studií, opravy historických a církevních staveb, podpora vybudování cyklostezek či snaha o udržení a rozvoj folklórních a historických tradic (DSO Ždánický les a Politaví, dostupné z <http://www.politavi.cz/>).

MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Místní akční skupina (MAS) Slavkovské bojiště (dříve Za humnama) byla založena v roce 2006. MAS je založena na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. Místní akční skupiny tvoří zástupci obcí, místních podnikatelů, neziskových organizací a aktivní občané. Z hlediska právního postavení jsou to neziskové organizace, jejichž hlavním cílem je rozvoj a podpora regionu. Území MAS se postupně rozrostlo na území DSO Ždánický les a Politaví, Mikroregion Roketnice, svazek obcí Mohyla míru a Mikroregion Cézava.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Vyhodnocení dotazníkového šetření

Na základě SWOT analýzy vyplynuly hlavní aktivity, kterými by se měla obec Bošovice v budoucích letech zabývat. Obec ve spolupráci s MAS Slavkovské bojiště provedla dotazníkové šetření, jehož cílem bylo získat většinový pohled obyvatel na život v obci.

Dotazníky byly rozneseny do domovních schránek na podzim roku 2014, ještě před komunálními volbami. K dotazníku se měl možnost vyjádřit každý člen obce od 15 let, nebyl tedy hodnocen za domácnost jako celek, ale jednotlivými členy domácností samostatně.

Z rozdaných 990 dotazníků se vrátilo 248, což činí necelých 25,1 % z celkového počtu.

Na dotazník odpovídali zejména respondenti v produktivním věku (31 – 50 let). Většina respondentů jsou „starousedlíci“, tj. 53 % dotazovaných v obci žije od narození. Další početnou skupinou jsou přistěhovalí občané, avšak žijící v obci dlouhodobě, tj. více než pět let (31 % obyvatel).

Odpovědi respondentů jsou zpracovány v analytické části strategického dokumentu a ve SWOT analýze. Celkově se občané stavěli k hodnocení kladně, se zájmem.

Shrnutí podkladů pro návrhovou část

Obec Bošovice se řadí dle srovnání obcí na území MAS Slavkovské bojiště mezi středně velké obce. Obec vykazuje příznivý demografický vývoj a nízký index stárí, které vypovídají o neustálém přibývání obyvatel a také převaze dětské složky nad složkou seniorskou. Tento trend se v obci dá vysledovat již od roku 2008, což nejspíše souvisí s tehdejší rozsáhlou výstavbou bytových domů v obci. I v současnosti obec ještě disponuje pozemky, které jsou vhodné pro výstavbu rodinných domů. Kromě demografického trendu vykazuje obec také nízkou nezaměstnanost, jež je na nižší hranici než před začátkem ekonomické krize.

Bošovice nabízí svým občanům relativně bohatou občanskou vybavenost, velké množství kulturních a společenských akcí a aktivit, na jejichž zajištění se podílejí kromě obce samotné také spolky a sdružení a ZŠ a MŠ Bošovice. Taktéž zde již byla zbudována kanalizace s čistírnou odpadních vod.

Mezi problémy, jež vyplynuly z dotazníkového šetření a které budou dále řešeny v návrhové části, patří, např. špatný stav elektrické sítě, dešťové kanalizace a vedlejších komunikací obce, nebezpečí na silnicích, nedostatek parkovacích míst či problematika drogové závislosti a alkoholismu u mladistvých. Je třeba se také zaměřit (jak vyplynulo z dotazníkového šetření) na zlepšování stavu kulturních zařízení v obci, podporu zájmové činnosti mládeže a sportovní aktivity občanů. Mimo jiné občané vnímají také problém vztahu starousedlíci a novousedlíci.

Bošovice jsou členem MAS Slavkovské bojiště a DSO Ždánický les a Politaví a dále spolupracují s partnerskou obcí Bošovice u Písku.

SWOT analýza

Silné stránky

- Dostatečné pokrytí komerčními službami
- Bez brownfieldů
- Obnovování lesních studánek
- Bohatý kulturní, společenský a sportovní život
- ZŠ a MŠ v obci
- Zapojení ZŠ a MŠ do pořádání kulturních akcí
- Volné kapacity pro další výstavbu
- Aktivní působení spolků a sdružení
- Podpora spolků obcí
- Sdružování všech věkových skupin v rámci spolků
- Dostatek spojů veřejné dopravy do Brna
- Opravené chodníky
- Nová kanalizace a ČOV
- Zavedené třídění odpadů
- Spolupráce mezi obcí a podnikateli
- Nízká nezaměstnanost
- Využívání VPP obecním úřadem
- Příznivý demografický vývoj
- Nízký index stáří
- Nabídky zaměstnání uvedeny na stránkách obce
- Blízkost lesa

Slabé stránky

- Špatná údržba vodních toků a vodních ploch
- Nedostatek parkovacích míst
- Bez provedených KPÚ
- Špatný stav dešťové kanalizace
- Špatná dopravní obslužnost (nutné přestupy, bez spojení na Vyškov a Slavkov)
- Zastaralý a nevyhovující stav elektrické sítě
- Špatný stav dětských hřišť
- Nedostatečná kapacita MŠ
- Velké množství neobydlených domů v obci
- Bez zájmových kroužků v obci (děti musí dojíždět do Otnic)
- Havarijní stav Sokolovny
- Pálení odpadů a topení tuhými palivy
- Bez bezpečnostních prvků dopravního systému
- Špatný stav odpočinkových ploch, nedostatečná údržba veřejné zeleně
- Solární elektrárna
- Autovrakoviště za samoobsluhou
- Problematika drogové závislosti a alkoholismu mladistvých
- Velká vzdálenost od dálničních nájezdů
- Hluk z dopravy
- Špatný stav vedlejších komunikací

Příležitosti

- První papouščí ZOO v ČR

- **Dobudování cyklostezky do obce Otnice**
- **Potenciální rozvoj cykloturistiky a turistiky**
- **Využití finančních prostředků z dotačních titulů národních i evropských**
- **Rozvoj obce prostřednictvím MAS a svazku obcí**

Hrozby

- **Větrná eroze**
- **Přívalové deště**
- **Starousedlíci vs. novousedlíci**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Dlouhodobá vize zachycuje představu o budoucnosti obce, jak se bude obec měnit a zlepšovat. Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části a také na základě jednání pracovní skupiny. Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru.

Vize obce Bošovice

Bošovice - bezpečná, čistá a prosperující obec, která díky svému neustálému rozvoji občanům poskytuje kvalitní občanskou vybavenost a technickou infrastrukturu, blízkost přírody, bohaté zázemí pro jejich kulturní, společenské i sportovní vyžití založené na tradicích a folklóru, díky čemuž dochází k propojování a scelování mezilidských vztahů.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

 Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl : „1. Kvalitní infrastruktura obce Bošovice”

Opatření : „1.1 Zlepšení technické infrastruktury”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Doplnění a rekonstrukce chodníků”	2015 - 2020	obec	3000	Vlastní + externí
 „Rekonstrukce elektrické sítě” není v moci obce, záleží na společnosti E.ON	-		0	
 „Rekonstrukce veřejného osvětlení”	2015 - 2020	obec	5000	Vlastní + externí
 „Dobudování inženýrských sítí v ulici Na vyhlídce”	2015 - 2020	obec	10000	Vlastní

Opatření : „1.2 Zlepšení dopravní infrastruktury a bezpečnosti obce”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Opravy a údržba místních komunikací”	2015 - 2020	obec	5000	Vlastní + externí
 „Výstavba parkovacích a odstavných ploch”	2015 - 2020	obec	5000	Vlastní + externí
 „Umístění dopravních bezpečnostních prvků” zajistit vjezd do obce	2015 - 2020	obec	0	

Cíl : „2. Dostupné kvalitní bydlení a dobré životní podmínky pro občany Bošovic”

Opatření : „2.1 Podpora kvalitního bydlení a života obyvatel“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Rozšíření kapacity MŠ“ Lze financovat z IROP – spec. cíl 2.4	2020 - 2020	obec	0	Vlastní + externí
 „Zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a komunitním plánování“ ve spolupráci s ORP	2015 - 2020	obec	0	Vlastní
 „Osvěta a prevence drogové problematiky“ ve spolupráci s ORP	2015 - 2020	obec	0	Vlastní

Cíl : „3. Atraktivní život v obci Bošovice“

Opatření : „3.1 Podpora kulturního, společenského života a volnočasového vyžití“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Podpora místní spolkové činnosti zaměřené na udržování tradic a místního folklóru“	2015 - 2020	obec	150	Vlastní
 „Podpora a rozšíření volnočasových, sportovních a kulturních aktivit a kroužků pro děti“	2015 - 2020	Spolky, ZŠ		Vlastní
 „Opravy stávajících a výstavba nového dětského hřiště“	2015 - 2015	obec	200	Vlastní
 „Výstavba multifunkčního hřiště“ v lokalitě na Vyhlídce, záleží na možných dotacích	2020 - 2020	obec	3000	Vlastní + externí
 „Úprava venkovního sportoviště areálu Hájek“	2020 - 2020	obec	2000	Vlastní + externí

Cíl : „4. Vzhlednější a čistější obec Bošovice“

Opatření : „4.1 Obnova veřejných prostranství“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Výsadba a údržba veřejné zeleně“ Lze financovat z OPŽP – spec. cíl 4.4	2015 - 2020	obec	0	Vlastní + externí
 „Doplnění odpočinkových ploch a mobiliáře“ na faře	2015 - 2020	obec		Vlastní + externí
 „Údržba vodních toků a vodních ploch“ Lze financovat z OPŽP – spec. cíl 4.4	2015 - 2020	obec	0	Vlastní + externí
Opatření : „4.2 Zlepšení třídění odpadu“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Doplnění kontejnerů na tříděný odpad a bioodpad“ Lze financovat z OPŽP – spec. cíl 3.2	2015 - 2020	obec	0	Vlastní + externí
 „Doplnění odpadkových košů a košů na psí exkrementy“	2015 - 2020	obec	0	Vlastní
Opatření : „4.3 Úspora energie a využívání OZE“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Snižování energetické náročnosti provozu budov v majetku obce“ Lze financovat z OPŽP – spec. cíl 5.1	2015 - 2020	obec	0	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

Pro úspěšnou realizaci PRO Bošovice je důležité se do budoucna zaměřit především na efektivní spolupráci jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, občanů i subjektů vně obce. Na základě tohoto programu bude obec postupně realizovat všechny prakticky a finančně realizovatelné záměry, a to se zohledněním určených priorit k jednotlivým záměrům.

Před realizací budou jednotlivé projekty konkretizovány, ať už z hlediska projekčního, vyžaduje-li to daný záměr, tak z hlediska finančního a časového.

Zajištění řízení a naplňování Programu rozvoje obce Bošovice

Zajišťování naplňování programu bude mít na starosti zastupitelstvo obce v čele se starostou. Zastupitelstvo obce koordinuje všechny činnosti spojené s administrativní podstatou činností spojenou s naplňováním a aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu vyhodnocování a monitoring. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou. Zodpovídá za přípravu aktualizací, souhrnů, zpráv a dalších podkladů v návaznosti na využití programu. Podílí se na zajištění dodržování harmonogramu a přípravě podkladů pro vyhodnocování. Zajišťuje sběr podkladů pro monitoring programu.

Zpřístupnění dokumentu:

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Monitoring a hodnocení plnění programu:

Plnění strategie bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byly naplánované záměry skutečně realizovány či z jakých důvodů případně realizovány být nemohly. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Přehodnocení mohou předcházet doplňující dotazníková šetření, které zaktualizují názor veřejnosti na jednotlivé aspekty života v obci a vyhodnotí dosavadní plnění strategie a budou sloužit jako zpětná vazba pro vyhodnocení, zda se řešené aspekty života v obci zlepšily či nikoli.